

1. LÉKAŘSKÁ FAKULTA
UNIVERZITY KARLOVY V PRAZE

Nové možnosti při vyšetřování koronárních tepen

Doc. MUDr. Tomáš Kovárník, PhD.

II. interní klinika kardiologie a angiologie

Všeobecná fakultní nemocnice v Praze

Proč používat jiné techniky než SKG

- SKG zobrazuje pouze lumen
- Limitace u bifurkačních a ostiálních stenóz
- Nedostatečná predikce hemodynamické významnosti u tzv. hraničních stenóz
- Nedostatečná vizualizace stentu
- Dif. dg nejasných “hazy” lezí

Zobrazovací metody v intervenční kardiologii

- Morfologické
  - Intravaskulární ultrazvuk (IVUS)
  - Optická koherentní tomografie (OCT)
  - IVUS + spektroskopie (NIRS)
  - Angioskopie
- Funkční
  - Frakční průtoková rezerva (FFR)
  - Frakční průtoková rezerva ve “wave free” periodě (iFR)
  - Hodnocení smykového tření „shear stress“ (ESS)

Guidelines pro revaskularizaci 2014

Recommendations for the clinical value of intracoronary diagnostic techniques

Recommendations	Class ^a	Level ^b	Ref. ^c
FFR to identify haemodynamically relevant coronary lesion(s) in stable patients when evidence of ischaemia is not available.	I	A	50,51,713
FFR-guided PCI in patients with multivessel disease.	IIa	B	54
IVUS in selected patients to optimize stent implantation.	IIa	B	702,703,706
IVUS to assess severity and optimize treatment of unprotected left main lesions.	IIa	B	705
IVUS or OCT to assess mechanisms of stent failure.	IIa	C	
OCT in selected patients to optimize stent implantation.	IIb	C	

1. LÉKAŘSKÁ FAKULTA
UNIVERZITY KARLOVY V PRAZE

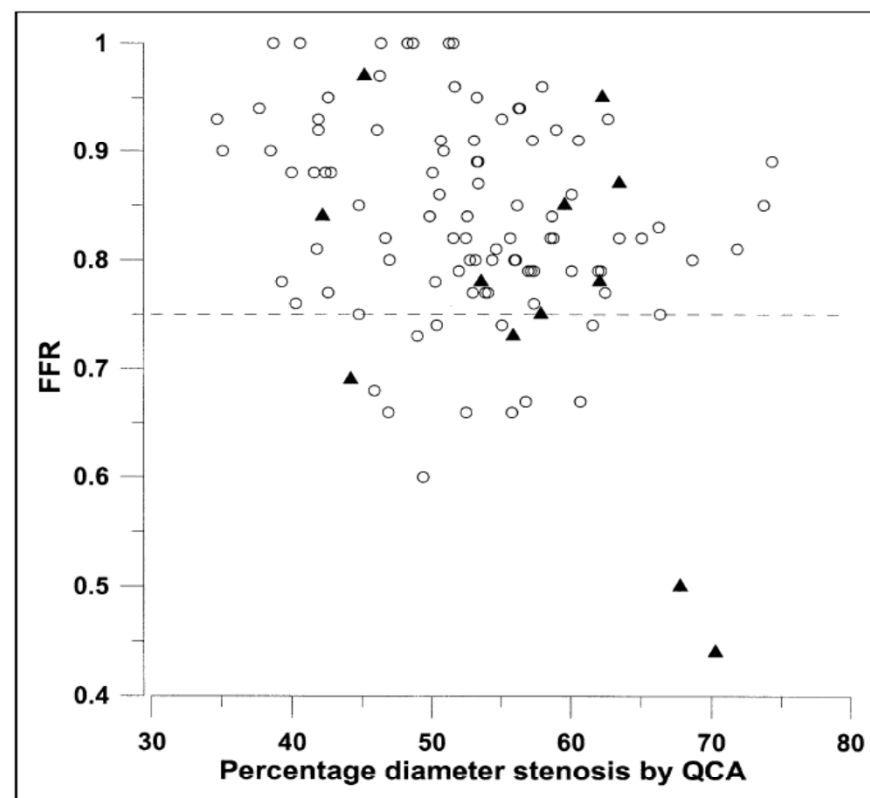
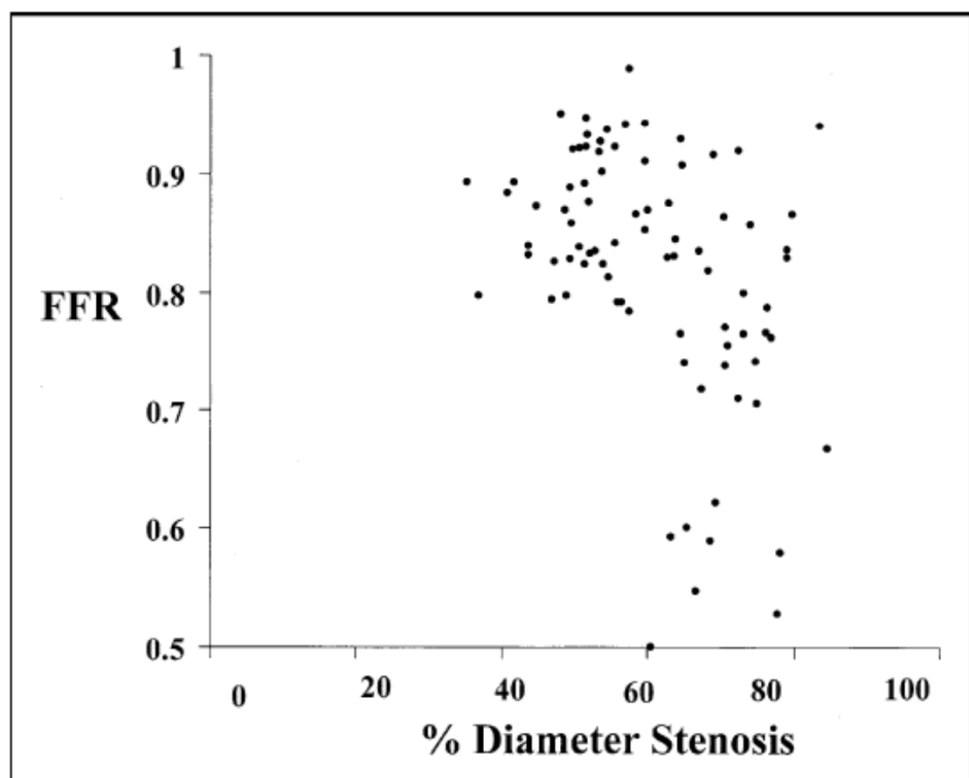

Diagnostika hemodynamické významnosti lézí

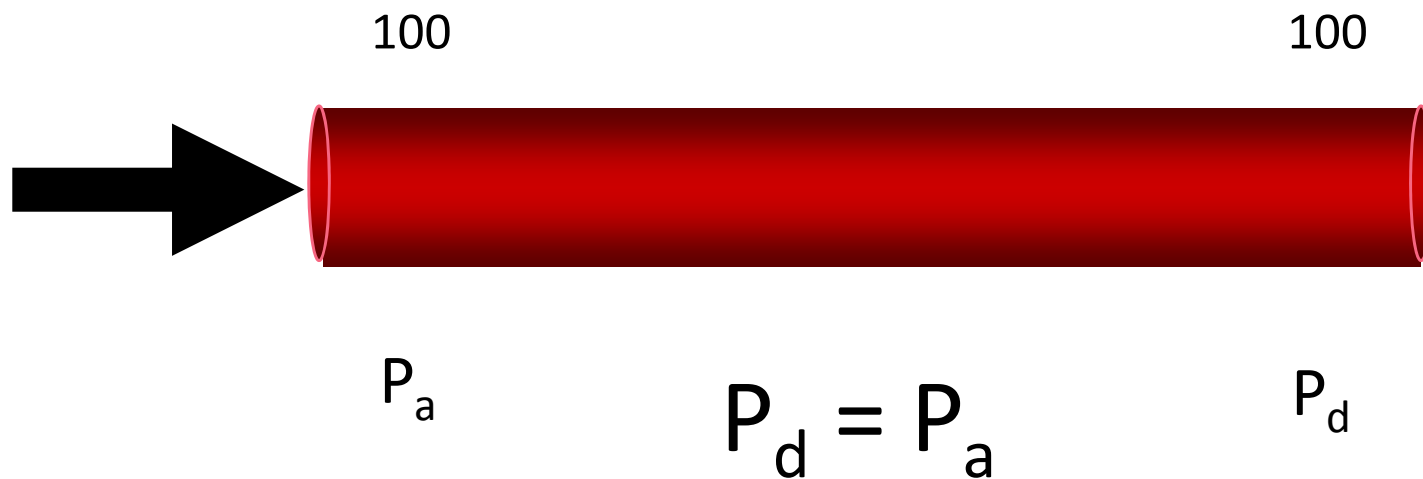

U lézí 40-70% není korelace mezi angiografií a FFR

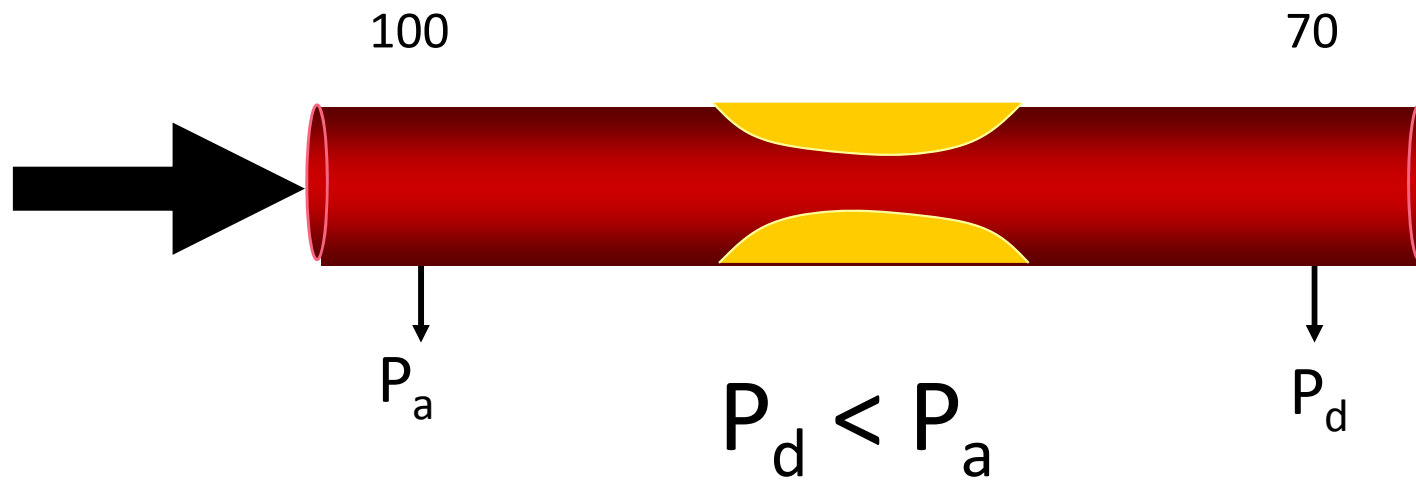
FFR - Fractional Flow Reserve (Frakční průtoková rezerva)

$$FFR = P_d / P_a = 1$$

$Q = P / R$, pokud je R minimální platí, že $Q \cong P$

FFR - Fractional Flow Reserve

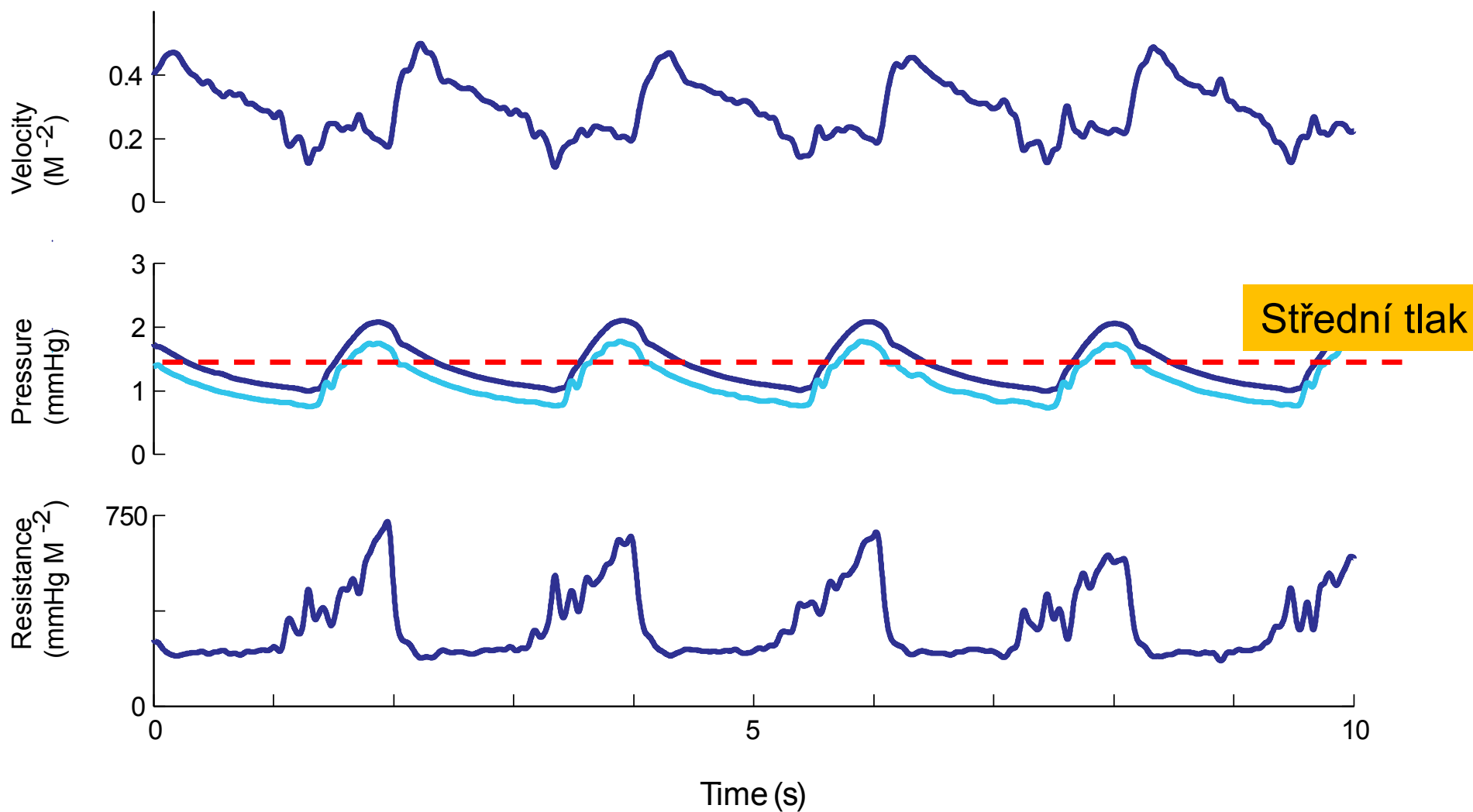
$$FFR = P_d / P_a = 0.7$$

FFR = **mean** P_d / **mean** P_a

FFR 0.7 znamená, že stenóza umožňuje pouze 70% maximálního průtoku tepnou

Pro kalkulaci **FFR** je používán tlakový gradient středních tlaků

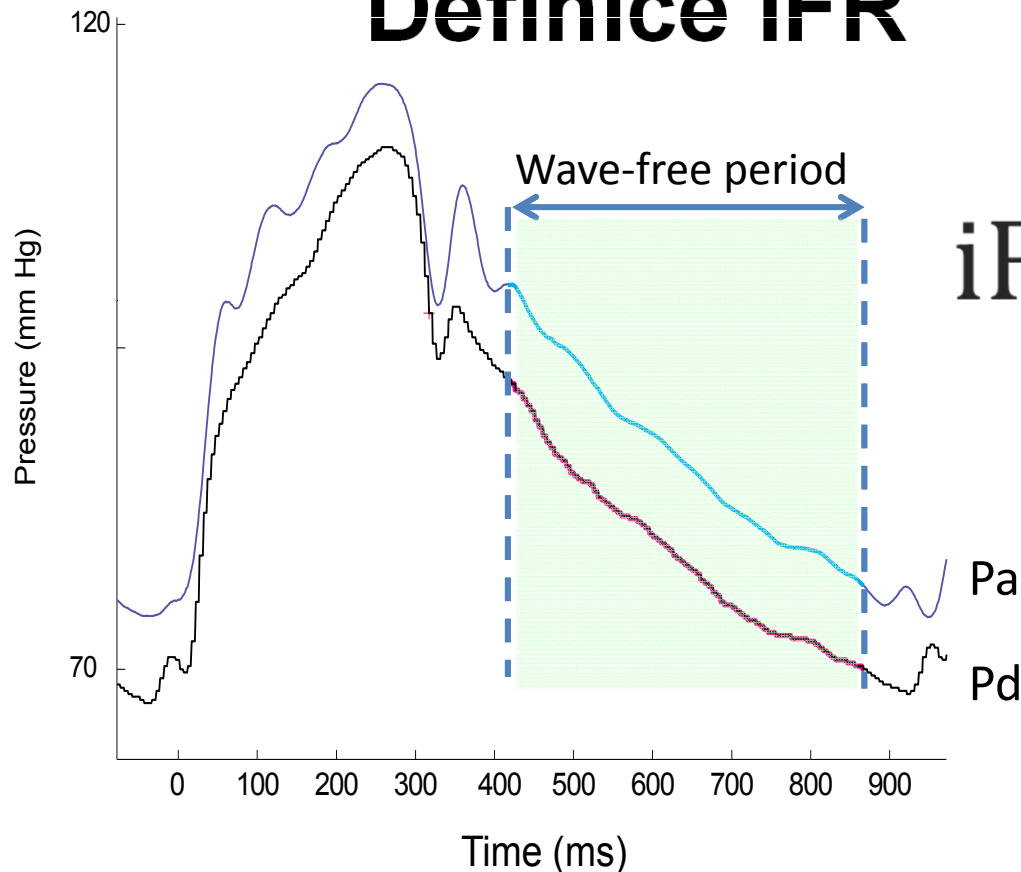
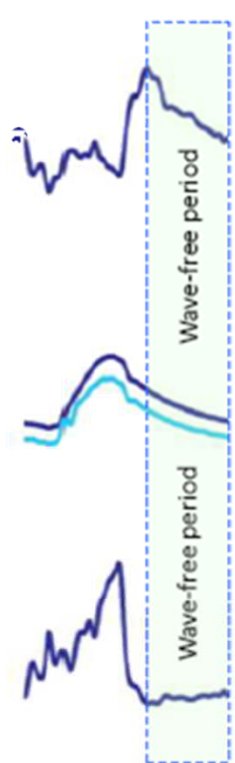

Instantaneous wave free ratio

iFR

Definice iFR

$$iFR = \frac{P_{D_{wfp}}}{P_{A_{wfp}}}$$

iFR je stabilní tlakový gradient měřený ve fázi minimální rezistence v průběhu srdečního cyklu a tím i minimální oscilací hodnot tlaku

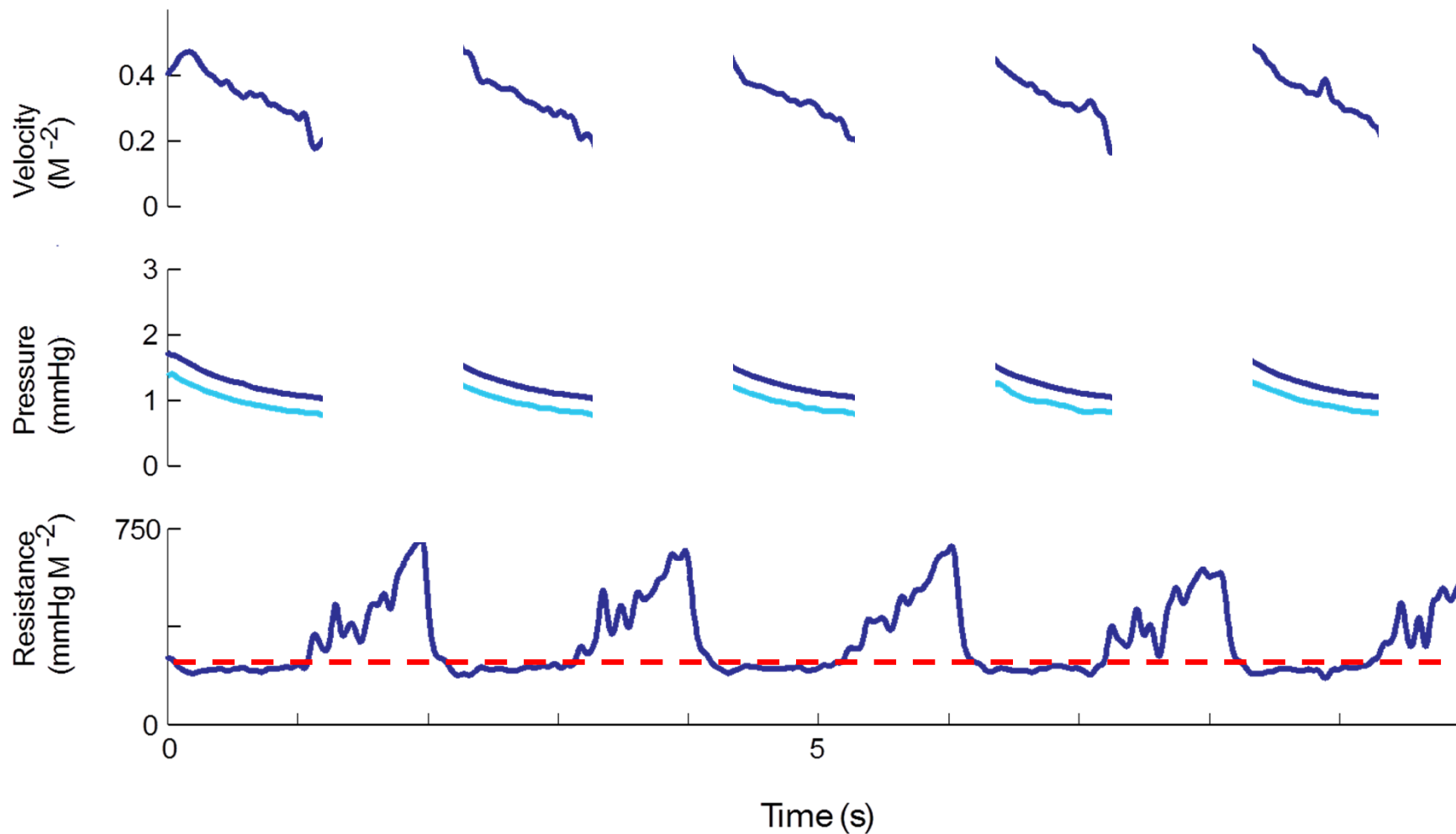
Pd – distální tlak

Pa- proximální tlak

Wfp – wave free period

Pro kalkulaci **iFR** je používána tlakový gradient ve střední části diastoly, kdy je resistance fyziologicky nízká

Stabilní
minimální
klidová
rezistence

1. LÉKAŘSKÁ FAKULTA
UNIVERZITY KARLOVY V PRAZE

Intravaskulární ultrazvuk

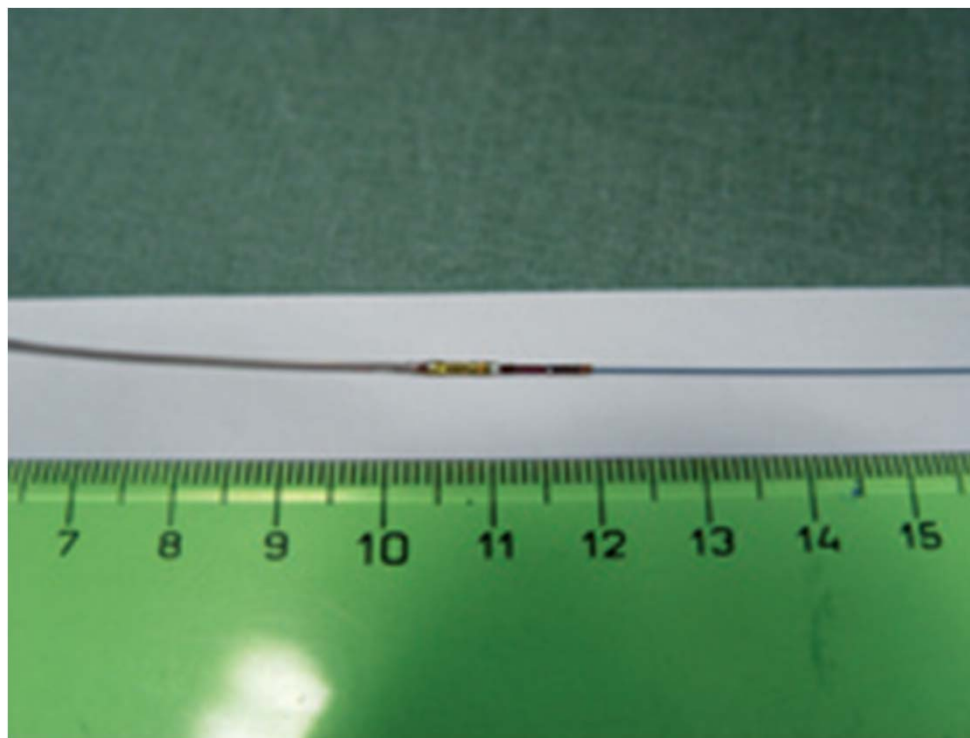
IVUS

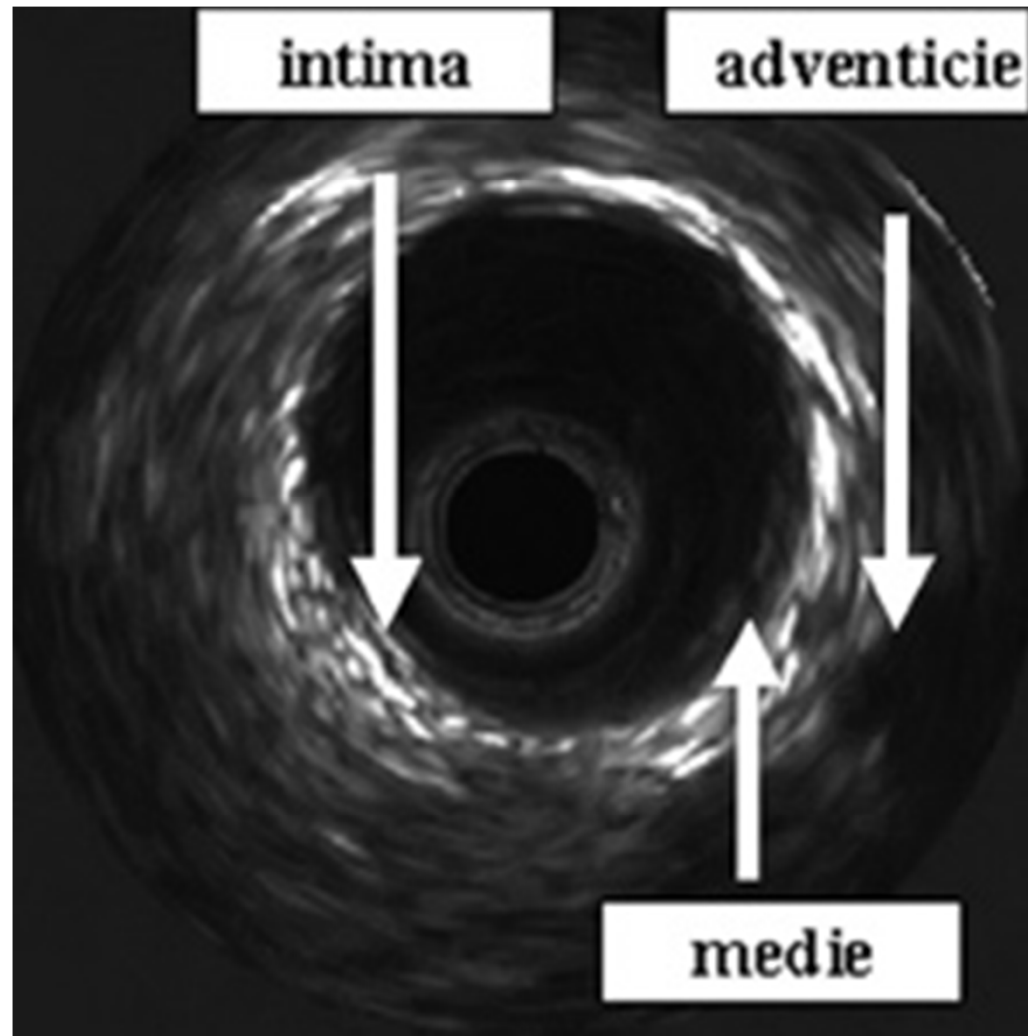
Intravaskulární ultrazvuk (IVUS)

- Ultrazvukové vyšetření (nejen) koronárních tepen
- Dostupné frekvence sondy 10, 20, 45 MHz

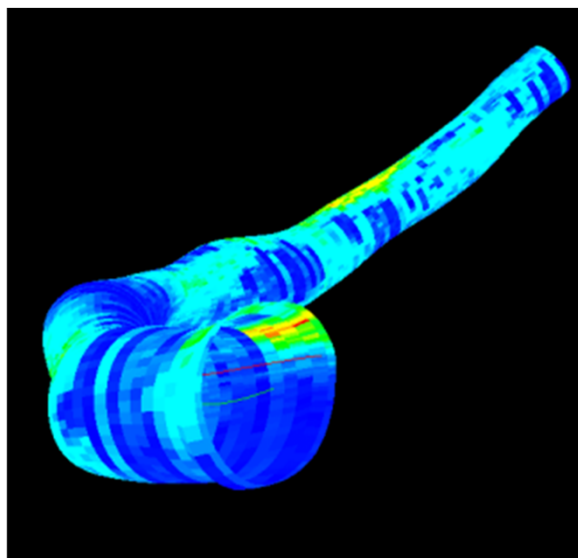
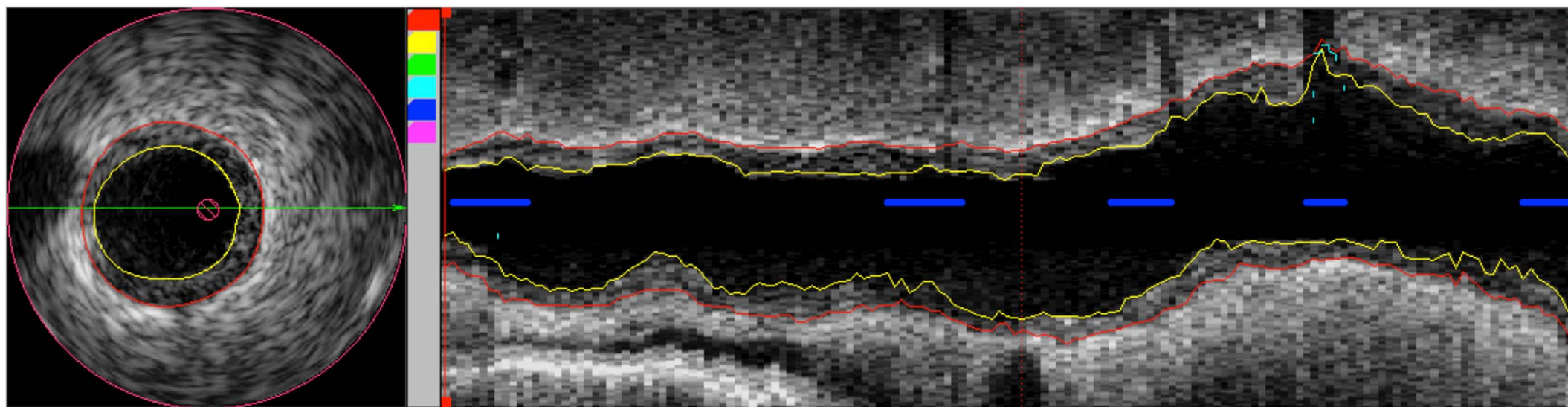

Normální obraz koronární tepny

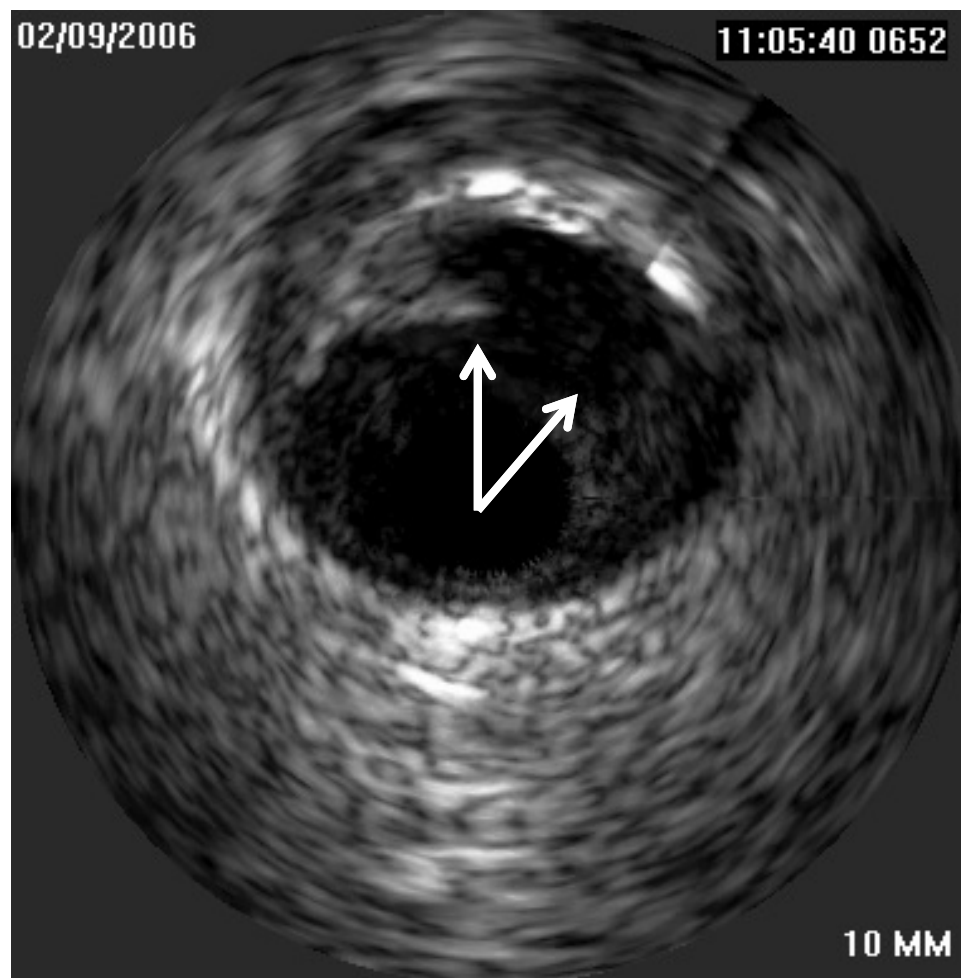
Aterosklerotický plát v koronární tepně

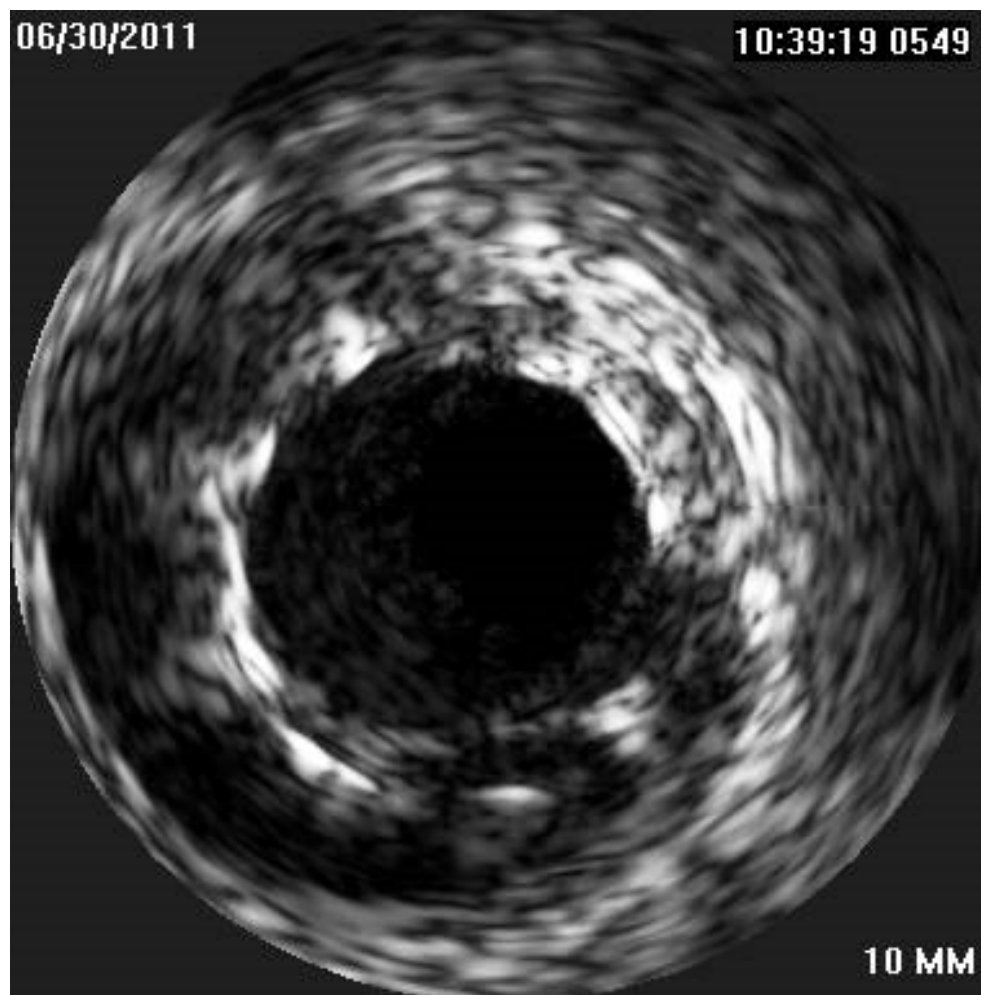

Nestabilní aterosklerotický plát s rupturou

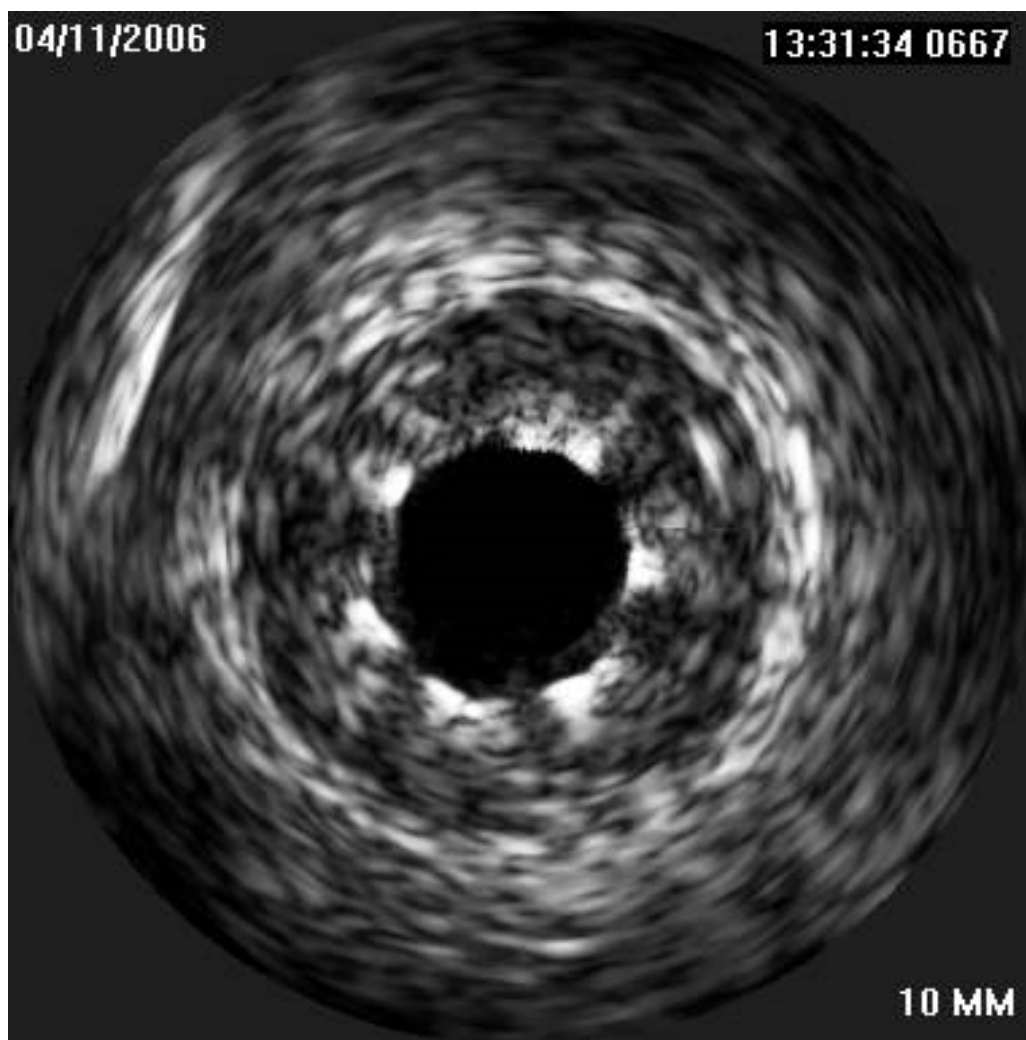

Nedostatečná apozice stentu k cévní stěně

Nedostatečná expanze stentu

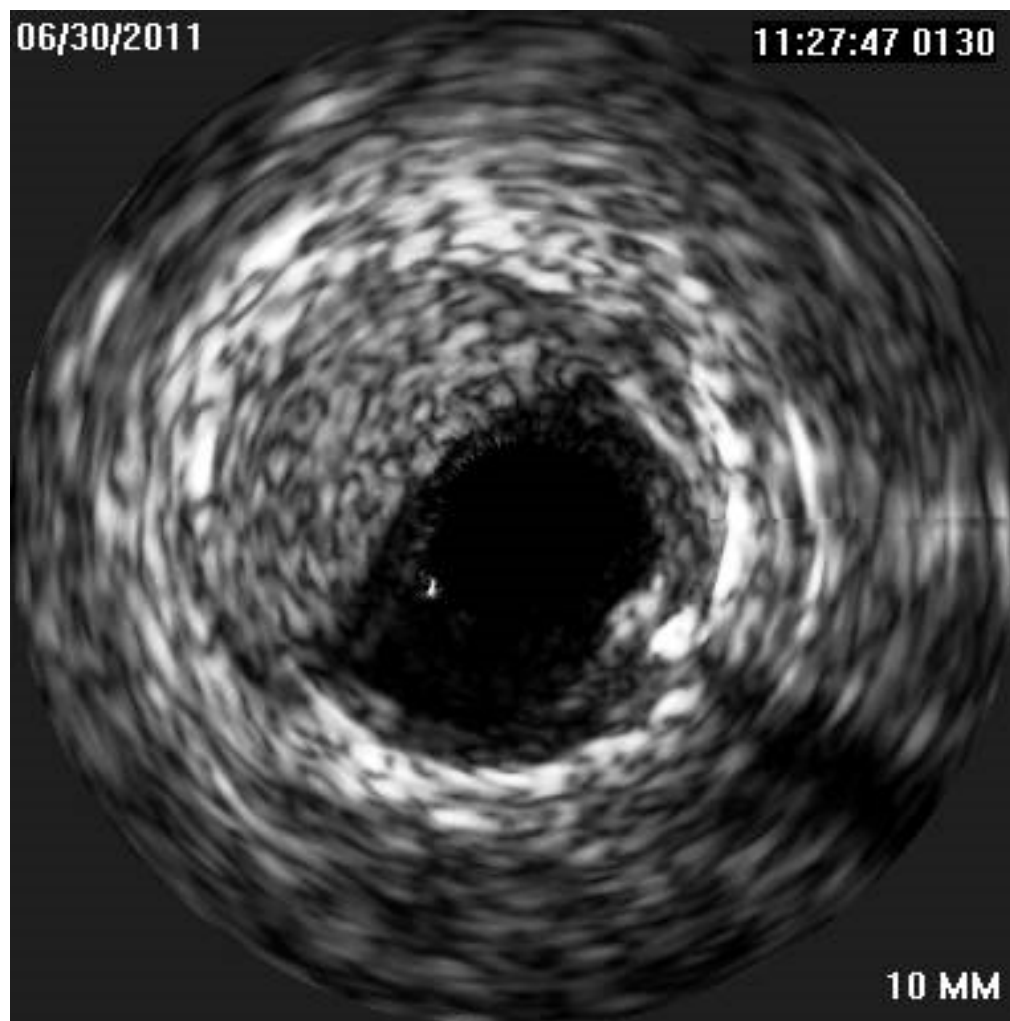

Disekce v koronární tepně po balónkové dilataci

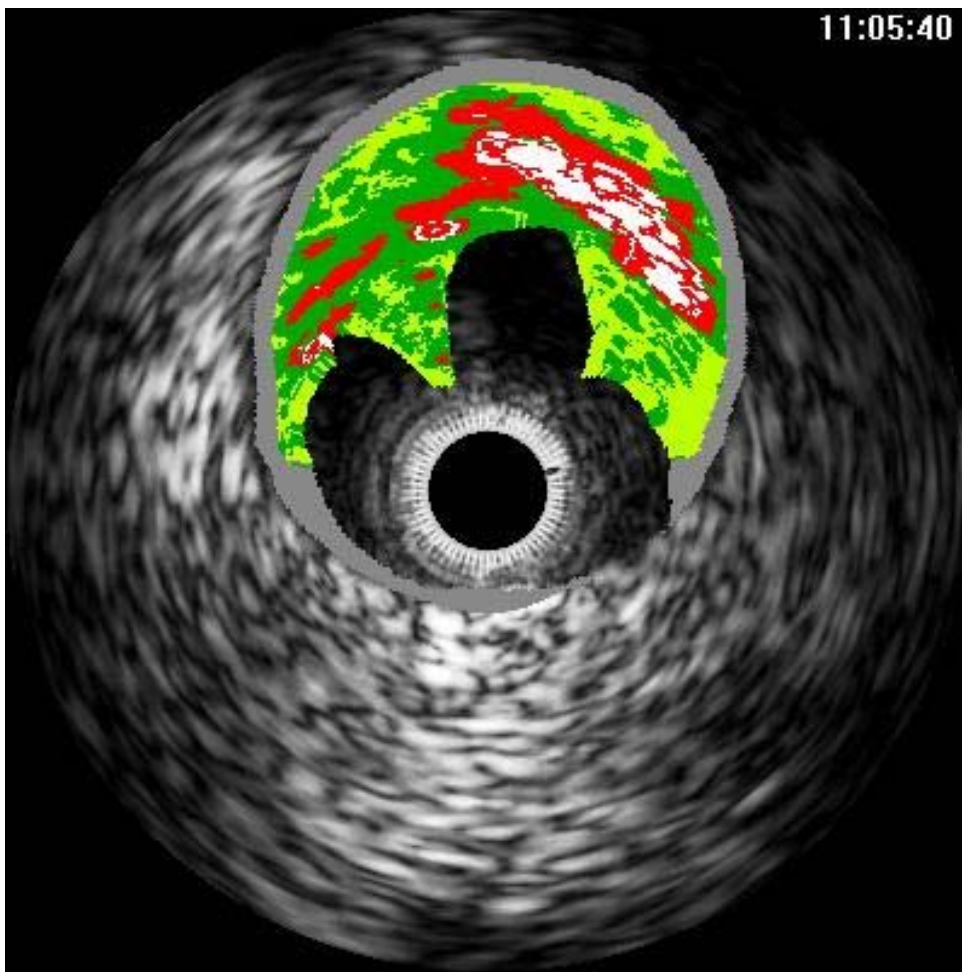
Intramurální hematom

Virtuální histologie (VH)

- hodnocení složení plátů -

➤ Složení plátu:

➤ Kalcifikace

➤ Fibrózní tkáň

➤ Fibro-lipidová tkáň

➤ Nekrotické jádro

Indikace intravaskulárního ultrazvuku

- Nejasný nálezn při diagnostické angiografii
- Určení postupu při koronárních intervencích
- Diagnostika komplikací
- Vědecké využití intravaskulárního ultrazvuku

Vědecké využití intravaskulárního ultrazvuku

- Hodnocení vývoje aterosklerózy a jejího terapeutického ovlivnění
- Hodnocení různých typů koronárních intervencí
- Hodnocení ne-aterosklerotického postižení koronárních tepen

IVUS – přehled

- Intravaskulární ultrazvuk rozšiřuje možnosti detekce patologie koronárních tepen
- Umožňuje přesnější diagnostiku
- Zpřesňuje vedení koronárních intervencí a zlepšuje prognózu pacientů zejména po implantaci lékových stentů
- Má široké uplatnění ve výzkumu postižení koronárních tepen
- Řadu jeho indikací nyní přebírá optická koherentní tomografie (OCT) a měření frakční průtokové rezervy (FFR)

1. LÉKAŘSKÁ FAKULTA
UNIVERZITY KARLOVY V PRAZE

Near infrared spectroscopy

NIRS

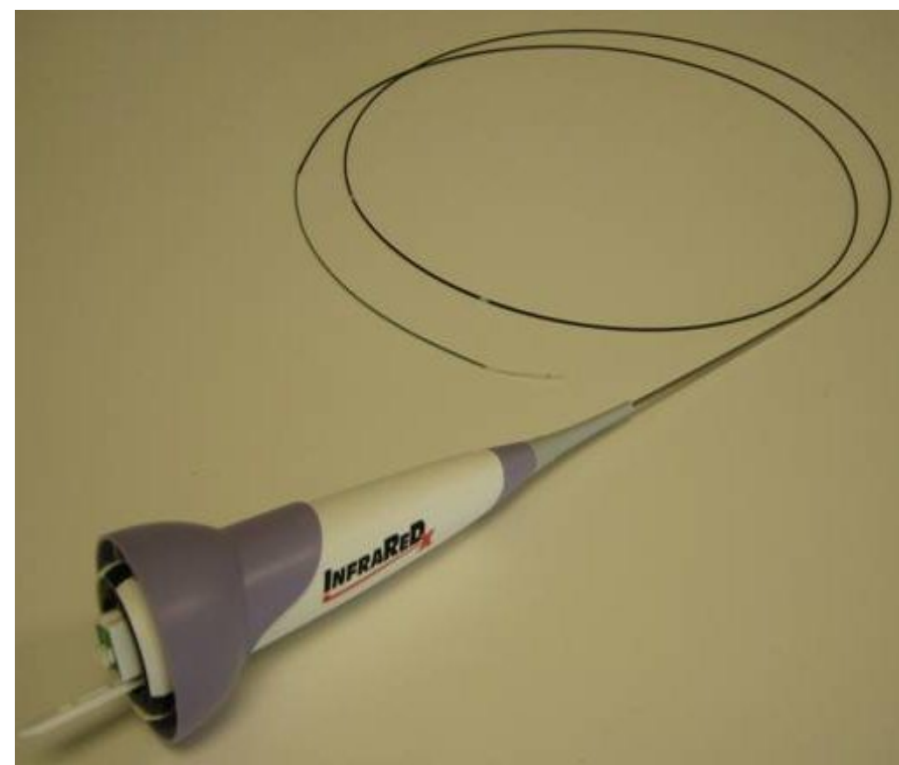
NIRS - princip

- Near infra-red spectroscopy
- Vysílač emituje světlo o vlnové délce 780-2500 nm
- Světlo je absorbováno tkáněmi v závislosti na jejich složení a částečně odraženo zpět
- Přijímající detektor zachycuje odražené světlo
- Typ získaného signálu (spektrum) je specifických pro tkáň, od které přichází

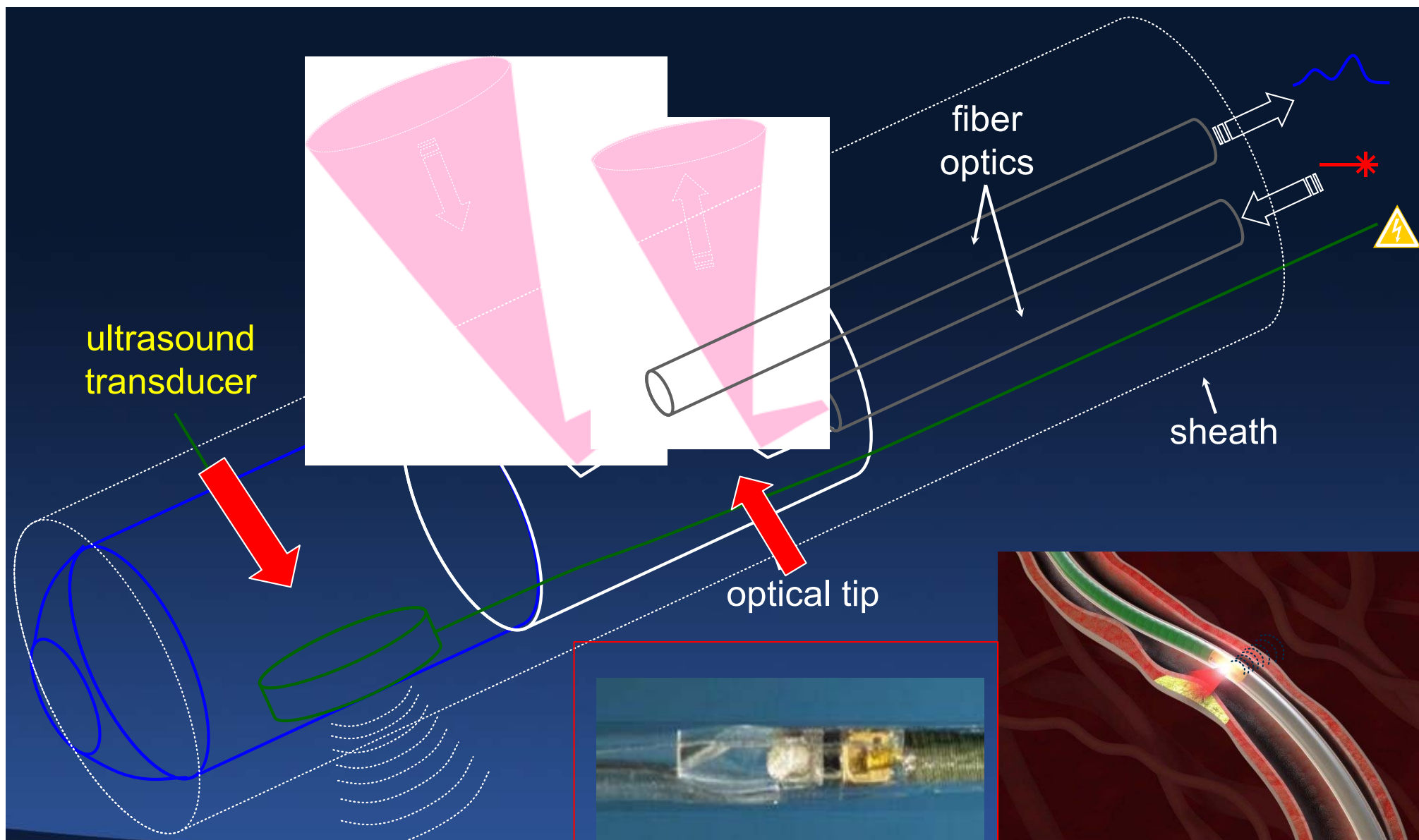

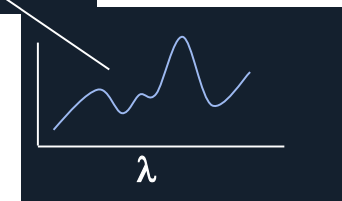
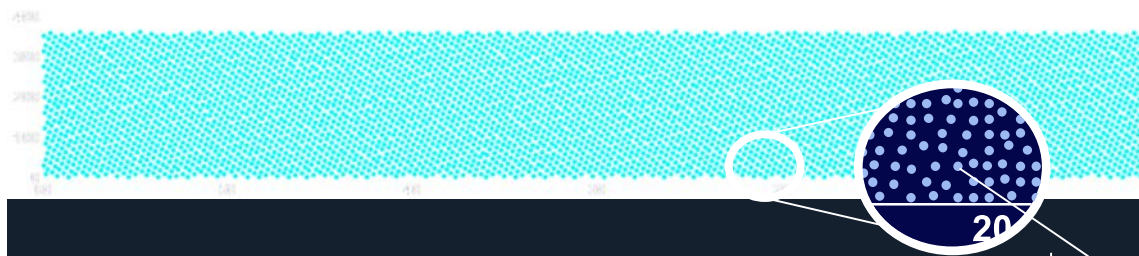
NIRS: hardware

Kombinovaná sonda: 40 MHz IVUS a NIRS

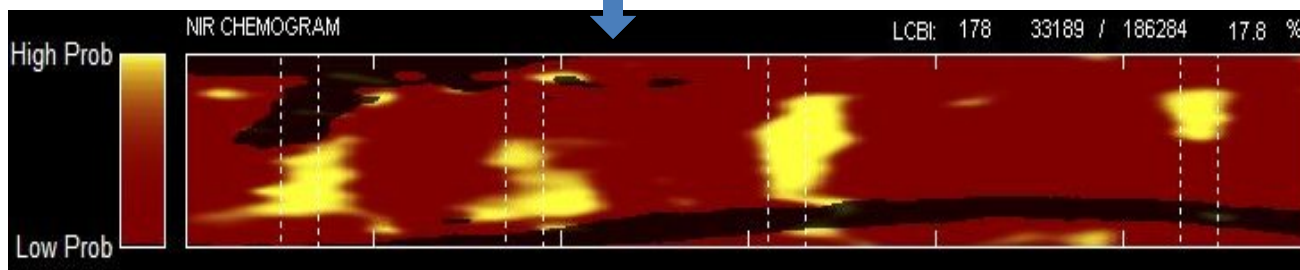
Analýza spektra v každém pixelu (8 000 analýz / 10 cm,
skenovací frekvence 6ms, spektrum á 25ms)

Kodování pravděpodobnosti výskytu LCP

Přiřazení barvy každému pixelu
(černá = no data)

Obvod tepny

Vztah nekrotické tkáně a lipidů

- V počátečních fázích aterosklerózy jsou lipidy umístěny intracelulárně
- Nekrózou pěnovitých bb. se lipidy dostávají extracelulárně a formuje se lipidové jádro
- V průběhu vývoje plátu dochází k přechodu fibrózní a fibrolipidové tkáně do nekrotické tkáně s kalcifikacemi
- Precipitované krystaly cholesterolu zůstávají v plátu natrvalo a jsou složkou nestabilních plátů

→ Nekrotické jádro obsahuje vždy velké množství krystalů cholesterolu

1. LÉKAŘSKÁ FAKULTA
UNIVERZITY KARLOVY V PRAZE

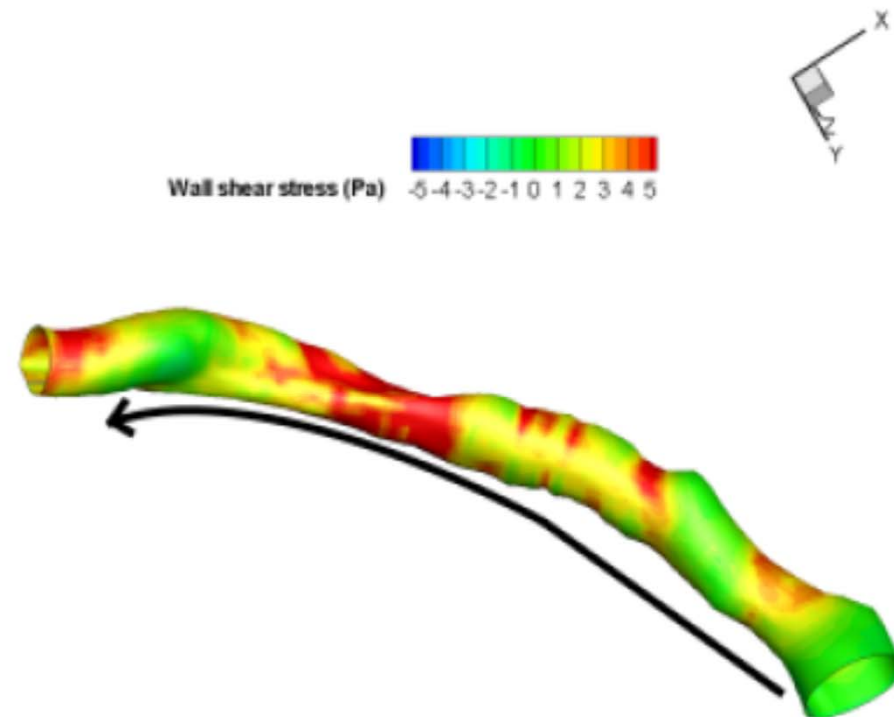
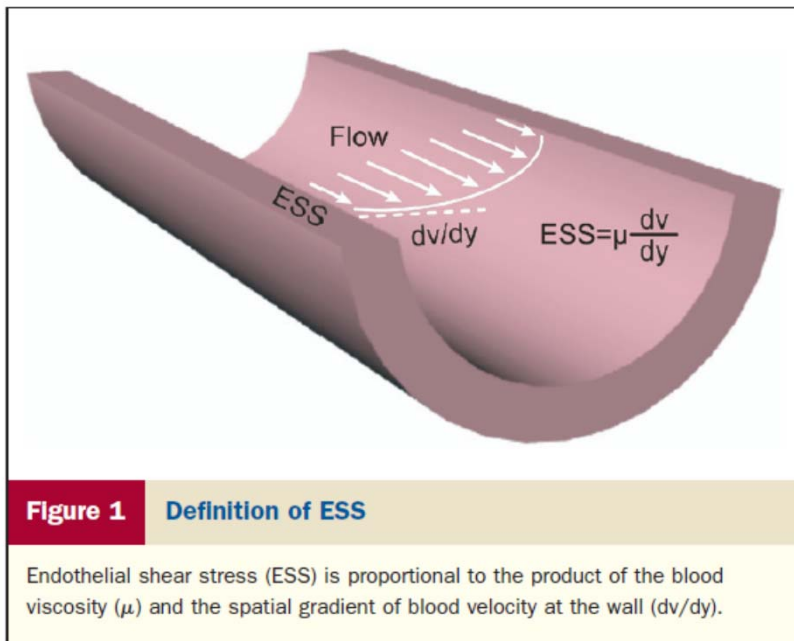

Endothelial shear stress (ESS) - hodnocení tzv. smykového tření -

Endothelial shear stress

1. LÉKAŘSKÁ FAKULTA
UNIVERZITY KARLOVY V PRAZE

Optická koherenční tomografie

OCT

1. LÉKAŘSKÁ FAKULTA UNIVERZITY KARLOVY V PRAZE

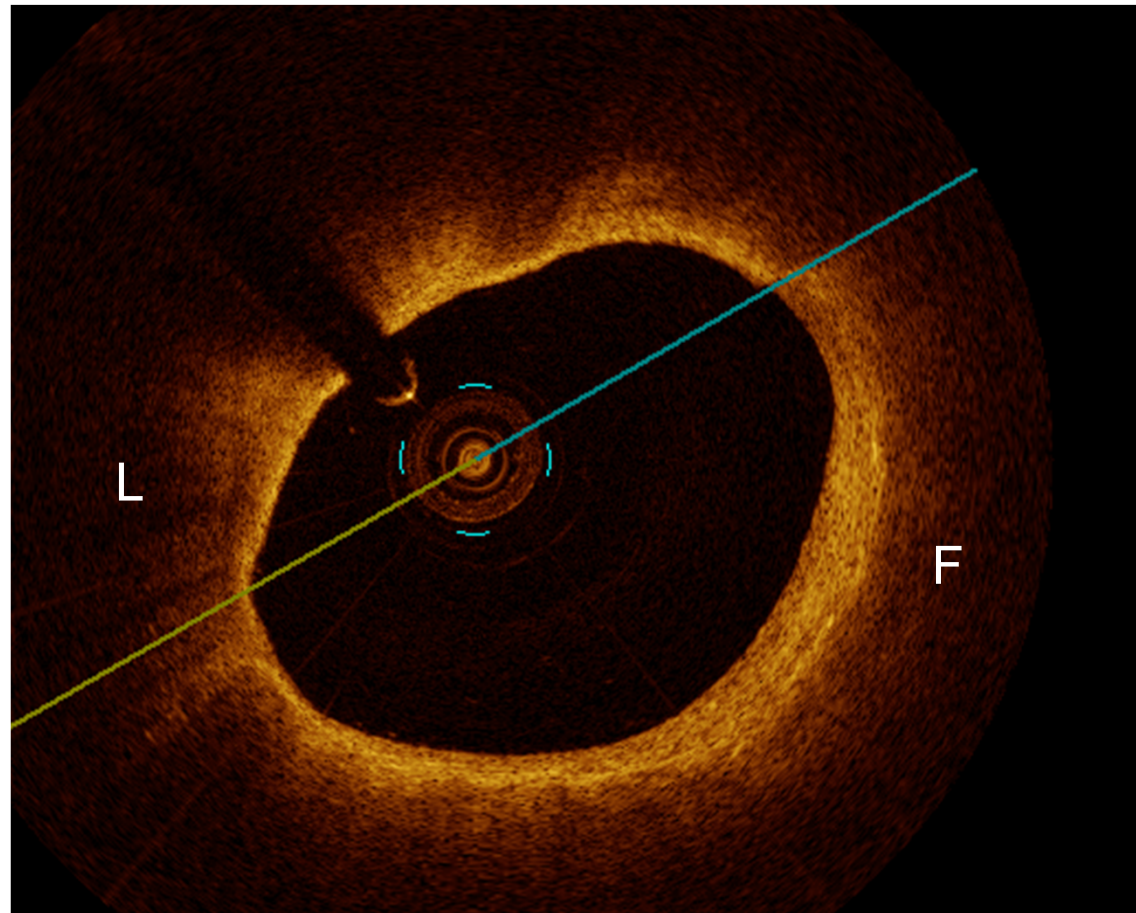

Optická koherentní tomografie (OCT)

- Invazivní zobrazovací metoda využívající odrazu infračerveného světla o vlnové délce $1.3 \mu\text{m}$
- K dosažení cirkulárního obrazu rotuje katétr ve vyšetřované tepně
- Rozlišovací schopnost:
  - Axiální $10 \mu\text{m}$
  - Laterální $20\text{-}40 \mu\text{m}$
- Penetrace do tkání $0,1\text{-}2 \text{ mm}$
- Cirkulární zobrazení $4\text{-}6 \text{ cm}$

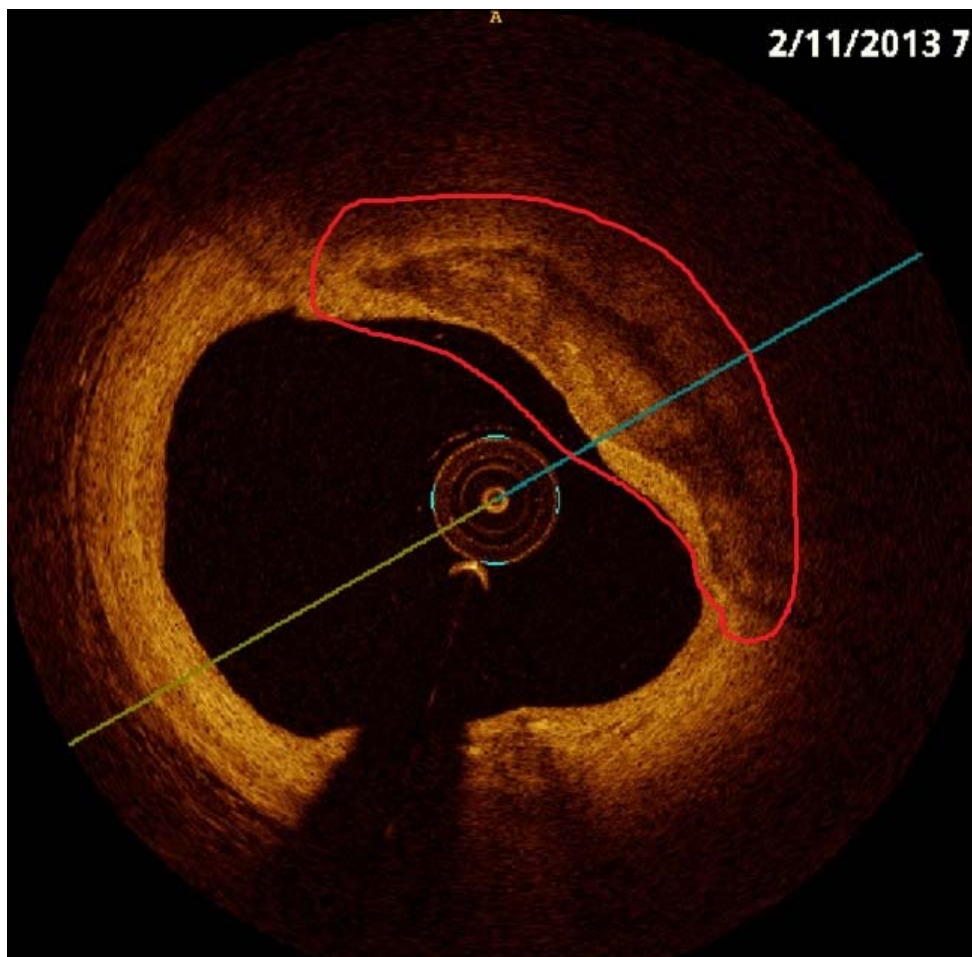

Lipidový (L) a fibrózní plát (F)

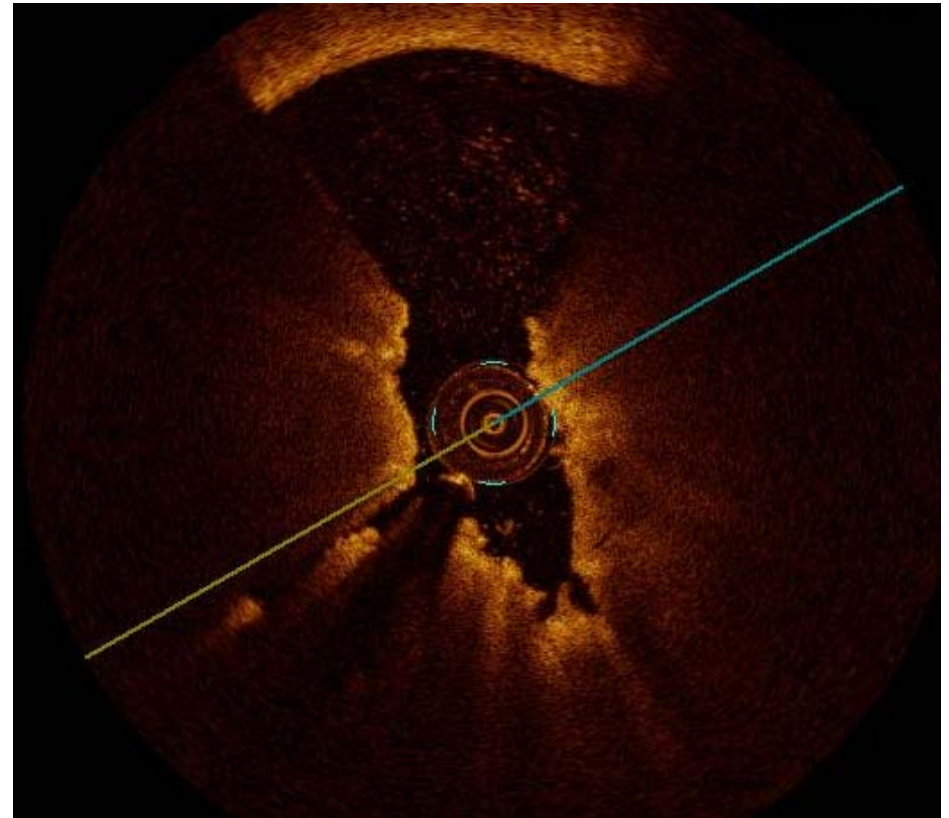
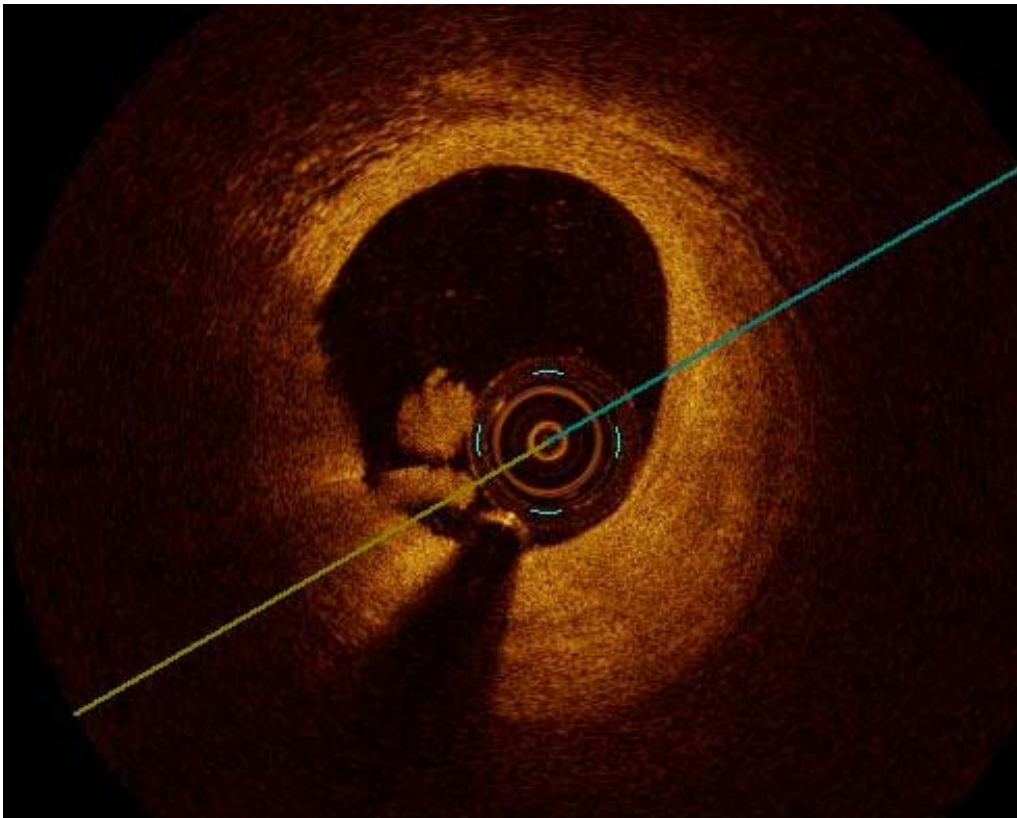

Kalcifikovaný plát

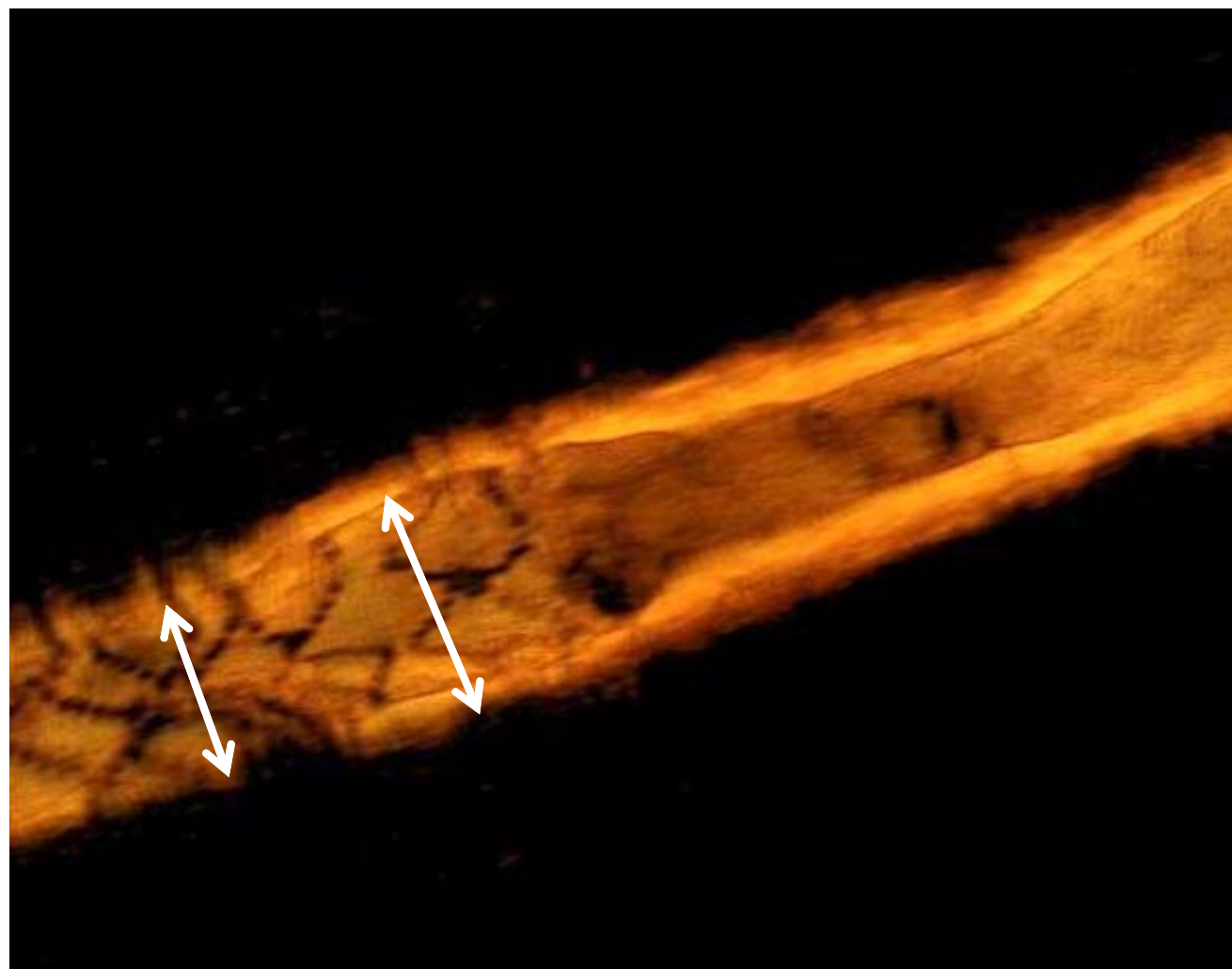

Destičkový (tzv. bílý) a trombus bohatý na erytrocyty (tzv. červený)

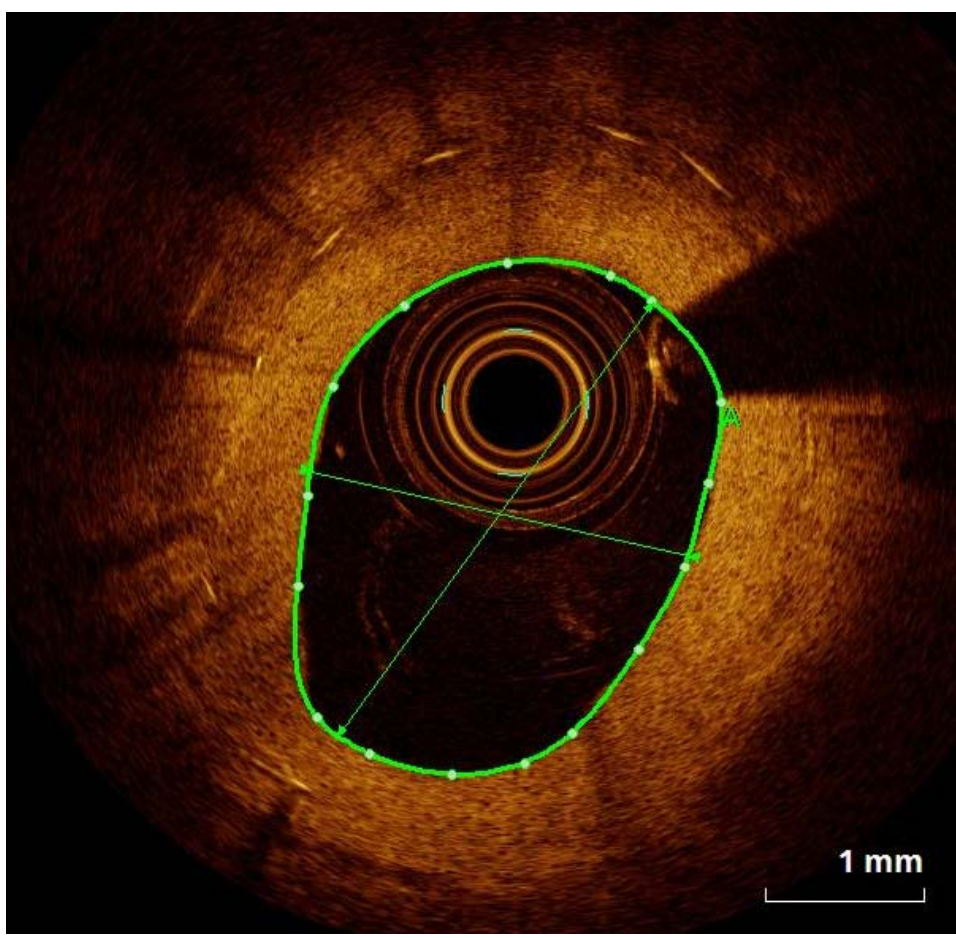
Nedostatečná expanze ve stentu - 3D zobrazení -

In-stent restenóza

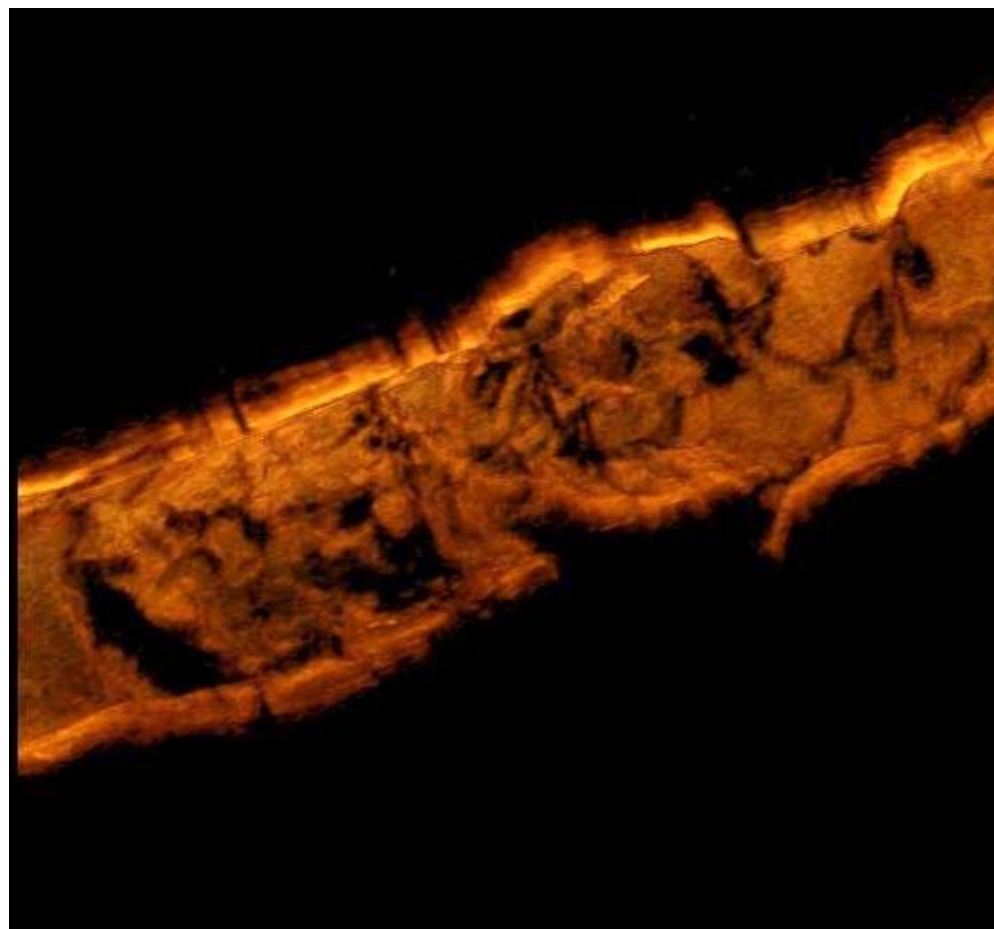

Deformace stentu

In stent trombóza - 3D zobrazení -

Závěr

- Moderní katetrizační laboratoř se již neobejde bez dalších modalit určených k hodnocení:
  - Hemodynamické významnosti lézí
  - Optimalizace strategie intervence u komplexních PCI
  - Kontrola výsledku při nejednoznačném angiografickém obrazu
  - Riziková stratifikace lézí
  - Vědecké účely